

Manual II.

8. Bassetthorn 8'; 9. Rörflöjt 8'; 10. Salicional 8'; 11. Voix céleste 8'; 12. Violin 4'.

Pedal.

13. Subbas 16'; 14. Violoncell 8'.

Koppel och kombinationer.

1. Manual I på pedalen. 2. Manual II på pedalen. 3. Manual II på manual I. 4. Oktaven högre inom manual I. 5. Oktaven lägre inom manual II. 6. Piano. 8. Mezzoforte. 8. Forte. 9. Tutti. 10 och 11. Fria kombinationer. 12. Register-svällare. 13. Automatisk pedalväxling. 14. Crescendoverk för manual II.

Disposition till orgel i Harplinge kyrka, byggd 1929 av M. J. & H. Lindegren, Göteborg.

Manual I.

1. Borduna 16'; 2. Principal 8'; 3. Gamba 8'; 4. Flûte harmonique 8'; 5. Oktava 4'; 6. Rauschkvint 2 kor.; 7. Trumpet 8'.

Manual II.

8. Lieblich-Gedackt 16'; 9. Bassetthorn 8'; 10. Rörflöjt 8'; 11. Salicional 8'; 12. Flûte oktaviante 4'; 13. Violin 4'; 14. Oboe 8'.

Manual III (fjärrverk).

15. Bordun-Eko 8'; 16. Eolin 8'; 17. Voix céleste 8'; 18. Vox humana 8'.

Pedal.

- 19, Violinbas 16'; 20. Subbas 16'; 21. Ekobas 16'; 22. Kvinta 10²/s. 23. Violoncell 8'; 24. Oktava 4'; 25. Basun 16'.

Koppel och kombinationer.

1. Manual I på pedalen. 2. Manual II på pedalen. 3. Manual II på manual I. 4. Oktaven högre inom manual I. 5. Oktaven lägre inom manual II. 6. Piano. 7. Mezzoforte. 8. Forte. 9. Tutti. 10 och 11. Fria kombinationer. 12. Register-svällare. 13. Automatisk pedalväxling. 14. Crescendoverk för manual II. 15. Crescendoverk för fjärrverket. 16. Tremulant för fjärrverket.

Plats är reserverad för två stämmor i manual II och för en stämma i fjärrverket.

Kyrkliga Frivilligkårens i Upsala kyrkomusikaliska verksamhet.

FÖR DENNA TIDSKRIFTS läsare torde det kanske vara av intresse att något taga del av de strävanden mot ett rikare gudstjänstliv i vår svenska kyrka, som för närvarande göra sig förnimbara inom Upsala kristliga studentvärld. Och om man undrar, varifrån ett sådant

förnyelsesträvande på det liturgiska och kyrkomusikaliska området inom studentvärlden kan utgå, ligger det ju närmast till hands att tänka på den gamla »korstågsrörelsen» från detta sekels första årtionde och dess avläggare, Kyrkliga Frivilligkåren. Så är också fallet.

Numera består en mycket viktig del av Kyrkliga Frivilligkårens i Upsala arbete just av dess körs insats i Uplandsförsamlingarnas gudstjänstliv. Och denna kör saknar icke uppgifter. Det går numera sällan någon söndag under terminerna, då studenterna befinna sig i universitetsstaden, som kören icke är kallad till någon kyrka i närheten av Upsala för att med sin medverkan höja andakten i templet. Någon gång kan det vara högmässa, men i allmänhet kan man icke komma ifrån förrän mot aftonen och således fira aftongudstjänst, då företrädesvis vesper eller någon gång completorium.

Såsom av namnet framgår, är kören helt sammansatt av frivilliga krafter. Omkring 20 personer torde vara det vanliga antalet körmedlemmar. Dessutom medföljer Frivilligkårens organist, och även liturg och predikant hämtas oftast ur dess medlemmars led.

Vad dessa gudstjänsters liturgiska och kyrkomusikaliska utgestaltning beträffar, är först att säga, att man strävar efter att intet må förekomma, som faller utanför ramen av verklig gudstjänst, kyrklig gudstjänst. Det nya Vesperalet av år 1925 kommer i allmänhet till användning, och det förefaller, som om kören själv alltmer älskar sig in i den djupa och objektiva kristendom, som ligger förborgad i cantus gregorianus. Psalmodieringens svåra men utomordentligt sköna konst övas flitigt. — Och i fråga om hymnsången står ett namn städse i förgrunden: J. S. Bach. Det Willnerska häftet Bach-sånger, arrangerade för blandad kör, är näst Vesperalet och Psalteriet körens käraste egendom.

Någon gång vill kören också försöka sig på större uppgifter. Sålunda gavs i Helga Trefaldighetskyrkan, Upsala, i april 1929 en konsert till stödjande av körens verksamhet. Programmet var helt ägnat J. S. Bach och upptog förutom a cappellakörer kantaterna Nr 95 (Christus, der ist mein Leben) och 161 (Komm, du süsse Todesstunde), båda med orkester, sammansatt av medlemmar ur Akademiska kapellet. Den kritik, som kom denna prestation till del, var i hög grad gynnsam. Kyrkan var fylld till sista plats, och mer än en av åhörarna torde ha fått ett förblivande intryck av Thomaskantorns underbara konst och djupa kristendom. Kanske vore det rättare att kalla denna konsert en gudstjänst.

Ett namn känner jag mig till sist förpliktigad att nämna. Körens »kantor» och dirigent, teol. stud. Ingvar Sahlin har, alltsedan han

började leda dess arbete hösten 1928, utövat en välsignelserik och fruktbarande gärning. Mycket stor del av arbetsresultatet är beroende av hans outröttlighet och kunnighet. Trots sin ungdom (han har ännu icke fyllt 21 år) har han visat sig såsom en kyrkomusiker med något av den äkta blicken för sann och värdig kyrkomusik.

Den, som förunnats vara med på dessa verkligt sköna stunder i templen ute på Uplandsbygden, kan endast känna en djup tacksamhet. Han förstår också, vilken uppgift Frivilligkårens arbete har inom vår svenska kyrkas gudstjänstliv.

L. L—n.

Recensioner.

Årets julböcker och jultidningar.

När förlagens jultidningar och kalendrar begynna uppenbara sig, samtidigt med de från de olika stiftens emanerande julböckerna, kan man knappast undgå att känna sig imponerad till att börja med av den yttre kvantiteten. Det är dock en hart när otrolig mängd publikationer, som se dagen till var ny jul, vi uppleva, och som finna avnämre, ofta för mycket aktningsvärda upplagor.

Och gör man sedan en närmare undersökning av innehållet, har man oftast anledning att fägnas över detsamma, även om det ju understundom kan vara ojämnt, någon gång svagt. Påtagligt är, att dessa tillfälliga publikationer fylla en stor uppgift under sin korta tillvaro.

Av de från *Diakonistyrelsens förlag* utkommande tidningarna *Julhelg för svenska hem* (häft. 1: 75, lärftb. 3: 75), *Hemmets Jul* (1: 10) och *Gränen och stjärnan* (40 öre) är det den första, vi här ha störst anledning uppehålla oss vid. Den konstförfarne och konstälskande redaktören för denna kalender, pastor O. Mannström, har vetat att sätta sin prägel på alstret och gjort det till en förnäm publikation, för även en mycket kräsen läsekrets. Kanske dröjer läsaren — eller borde man ej här bruka termen betraktaren — helst vid de utsökta illustrationerna, flertalet reproduktioner efter den kyrkliga konstens yppersta representer från vitt skilda skeden av Kyrkans historia. I år ha Epifaniashelgen och dess firningsämne: Heliga tre konungar, varit det huvudsakliga temat för urvalet av illustrationer. Redaktören själv(?) har ock berättat på ett livfullt sätt om huru de fingo namn och konungatitel. En lika intressant som välförtjänt presentation inför

svensk publik av Emanuel Vigelands glas-målningar i Oscarskyrkan i Stockholm har pastorn i samma kyrka Olle Nystedt verkställt. Av det övriga innehållet, mångsidigt och litterärt högstående, må framhållas Mats Åmarks uppsats om tornväktare och vårdringning, som på nytt ger läsaren en anledning att begrunda, huru intimt sambandet mellan kyrkan och samhället var under gångna tider.

Det är ju både naturligt och riktigt, att julkalendrarna av skilda slag upptaga till behandling de stora samtida kyrkliga jubileerna. I det stycket saknas ju f. n. icke ämnen. Innevarande året överskuggas i detta avseende av de redan firade minnena: Örebro-konciliet och Olaus Petri handbok samt Luthers lilla katekes, men ock av det stora instundande minnet: Ansgarsfesten. I Julhelg har domprosten Yngve Brilioth åtagit sig uppgiften att berätta om Olaus Petris handbok, en uppgift som ju ej hör till de lättare och tacksammare, när framställningen måste göras åtminstone relativt populär.

En vida tacksammare uppgift har samme författare fått sig given i *Lunds stifts Julbok* (utgiven av dess Kyrkliga Ungdomsförbund, Förlagsaktiebolaget i Malmö; 2: 25). Hans skildring av Ansgarsminnet ställer på ett överlägset sätt både mannen och hans gärning och hans tid i skarp belysning. Från ett besök i »Ansgars Kloster» jubelåret 1929 lämnar adjunkten W. Kristenson en skildring i *Linköpings stifts Julbok* (Utgiven av Linköpings stifts Ungdomsråd; rekvireras genom Int. W. Söndén, Linköping, 2: —). Artikeln, liksom hela julkoden i övrigt, är förtjänt av en särskild eloge för det utmärkt vackra bildmaterialet, väl återgivet. Ännu en uppsats